

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

66.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 21-го Августа — 1836 — Wilno. Piątek. 21-go Sierpnia.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 12-го Августа.

Высочайшій Манифестъ.

БОЖІЕЮ МИЛОСТІЮ

МЫ НИКОЛАЙ ПЕРВЫЙ,
ИМПЕРАТОРЪ И САМОДЕРЖЕЦЪ
ВСЕРОССИЙСКІЙ,
ЦАРЬ ПОЛЬСКІЙ,
и прочая, и прочая, и прочая.

Обращая неуспышныя попеченія къ облегченію любезныхъ вѣрнопoddанныхъ Нашихъ въ отправленіи разныхъ государственныхъ повинностей, и, въ особенности, повинности рекрутской, Мы признали полезнымъ отмѣнить въ мирное время общіе по Имперіи рекрутскіе наборы, и Манифестомъ 1-го Августа 1834 года установили наборы частные, съ производствомъ ихъ въ порядкѣ послѣдовательномъ, въ двухъ равныхъ народонаселеніемъ полосахъ Государства: сѣверной и южной. — Положивъ симъ твердое основаніе къ облегченію сословій, подлежащихъ рекрутской повинности, Мы признали справедливымъ, непосредственно затѣмъ указать вѣрныя мѣры къ облегченію участи военнoслужашихъ, сокращеніемъ срока действительной службы ихъ въ войскахъ. — Съ сего цѣлю признали Мы за благо постановить правиломъ, чтобы нижніе чины, прослужившіе безпорочно въ дѣйствующихъ и резервныхъ войскахъ двадцать лѣтъ, увольнялись ежегодно въ безсрочный отпускъ. — Мѣра сія привнесла самыя благодѣтельныя послѣдствія. На основаніи Положенія 30-го Августа 1834 года, о безсрочно-отпускныхъ, весьма значительная часть воиновъ, прѣобрѣвшихъ безпорочно службою справедливое право на успокоеніе, возвратились уже на родину, и не преставаа принадлежать военному званію, они обратились къ разнымъ отраслямъ промышленности, способствуя такимъ образомъ, при неослабленныхъ еще силахъ, общему государственному благосостоянію. — Но объ мѣры сіи, равно благодѣтельныя, и для сословій, отправляющихъ рекрутскую повинность, и для самыхъ воиновъ, имѣли необходимымъ послѣдствіемъ значительное ослабленіе состава войскъ противъ существующихъ штатовъ и положеній. — Съ одной стороны способы ежегоднаго укомплектованія, которыя взиmались прежде со всѣхъ вообще губерній, обращены нынѣ только на одну полосу Имперіи; а съ другой, сокращеніемъ срока действительной службы, некомплектъ войскъ естественно долженъ былъ временно весьма значительно увеличиться. Онъ особенно ощутителенъ нынѣ, когда въ безсрочный отпускъ обращаются воины, поступившіе на службу при усиленныхъ рекрутскихъ наборахъ незабвенной эпохи 1812, 1813 и 1814 годовъ. — Въ семъ положеніи, дабы сохранить составъ войскъ въ размѣрахъ, соответствующихъ потребностямъ Имперіи, безъ кореннаго измененія облегчительныхъ мѣръ вышепоименованныхъ, признавая необходимымъ, для надлежащаго укомплектованія арміи и флота Нашихъ, произвестъ на сей разъ, въ видѣ изыатія, об-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 12-go Sierpnia.

Najwyższy Manifest.

Z BOŻEY ŁASKI

MY NIKOŁAY PIERWSZY,
CESARZ I SAMOWŁADCA
WSZECH-ROSSYJ,
KRÓL POLSKI,
i t. d. i t. d. i t. d.

Zwracając niezamordowaną pieczołowitość ku ulżeniu ukochanym wiernym poddanym Naszym w odbywaniu różnych powinności Państwa, a mianowicie, powinności rekrutskiej, Uznaliśmy za pożyteczną odmienić w spokojnym czasie powszechnie w Cesarstwie rekrutskie nabory, i przez Manifest 1-go Sierpnia 1834 roku ustanowiliśmy nabory częściowe, wykonywając je w porządku kolejnym, w dwóch równych co do ludności pasach Państwa: Północnym i Południowym. — Położywmy przez to gruntowną osnowę ku uldze stanów, podlegających powinności rekrutskiej, Uznaliśmy za sprawiedliwą, wskazać bezpośrednio prawdziwe środki ku uldze losu służących w woysku, przez skrócenie czasu czynnej ich służby w woyskach. — W tym celu Uznaliśmy dobrą postanowić za prawidło: ażeby ludzie młodszych, którzy bez nagany w działających i odwodowych woyskach wysłużyli lat dwadzieścia, uwalniani byli corocznie na urlop nieograniczony. — Środek ten przyniósł najsmyślniejsze skutki. Na podstawie Ustawy 30-go Sierpnia 1834 roku, o nieograniczonych urlopiach; bardzo znaczna część wojskowych, którzy przez nienaganą służbę słusznie nabyli prawo do spokojnego życia, powróciło już do rodziny, i nie przestając należeć do wiedzy wojskowej, wzięli się do różnych gałęzi przemysłu, przyczyniając się przez to, przy nieostabionych jeszcze siłach, do powszechnej krajowej pomysłowości. — Lecz oba te środki, równie dobroczynne, i dla stanów, odbywających powinność rekrutską, i dla samych żołnierzy, miały za nieuniknioną kolej znaczne osłabienie składu wojsk w porównaniu do istniejących etatów i ustanowień. — Z jednej strony sposoby corocznego kompletowania, które odbywały się pierwicy ze wszystkich w powszechności Gubernij, teraz obrócone tylko na jeden pas Cesarstwa; a z drugiej, przez skrócenie zakresu rzeczywistej służby, niekomplet wojsk naturalnie musiał być czasowie znacznie się powiększyć. Niekomplet ten dał się szczególnie uczuć teraz, kiedy nieograniczony urlop przypada na żołnierzy, którzy weszli do służby w czasie nadzwyczajnych rekrutskich naborów w pamiętnej epoce 1812, 1813 i 1814 roku. — W takim stanie rzeczy, ażeby zachować skład wojska w stosunkach, odpowiednich potrzebom Cesarstwa, bez zasadniczej odmiany wyżej pomienionych środków ulgi, uznając za konieczność, dla należytego skompletowania Armii i Floty Naszych, skutecznicy na ten raz, w kształcie wyjątku, powszechny w Państwie rekrutski nabór, Rozkazujemy:

щій по Государству рекрутскій наборъ, Повелѣваемъ:

1) Въ настоящемъ году произвести наборъ рекрутъ общій по всему Государству, кромѣ Грузіи и Бессарабіи, полагая съ тысячи душъ по пяти рекрутъ, на основаніи особаго распорядительнаго Указа вмѣстѣ съ симъ Правительствующему Сенату даннаго.

2) Всѣ нынѣ дѣйствующія по части отправленія рекрутской повинности законоположенія, сохранить во всей ихъ силѣ, и производство предназначенаго рекрутскаго набора учредить на точномъ ихъ основаніи; и

3) Наборъ съ Малороссійскихъ Казаковъ и съ военныхъ поселянъ, округамъ поселенной кавалеріи принадлежачихъ, произвести равномерно безъ всякаго измѣненія правилъ, нынѣ существующихъ.

Данъ въ лагерѣ подъ Краснымъ Селомъ, Іюля въ 31-й день, въ лѣто отъ Рождества Христова тысяча восемь сотъ тридцать шестое, Царствованія же Нашего въ одинадцатое.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано тако:

НИКОЛАЙ.

— Въ Высочайшихъ Указахъ, данныхъ Правительствующему Сенату въ Красномъ Селѣ Іюля 31-го числа, за Собственноручнымъ Его Императорскаго Величества подписаніемъ, изображено:

I. „Манifestомъ, сего числа изданнымъ, предназначивъ произвести общій въ Государствѣ рекрутскій наборъ, Повелѣваемъ:

1) Наборъ сей начать съ 1-го Ноября сего года, и окончить оный непременно къ 1-му Января 1837 года.

2) На обмундированіе рекрутъ принимать отъ отдатчиковъ деньги, по цѣнамъ, до крайней возможности уменьшеннымъ, а именно: по тридцати по три рубля; и

3) Распоряженія по военной части, предоставили Мы Военному Министру, а успешное производство и окончаніе сего набора, въ положенный срокъ, возлагаемъ на попеченіе Правительствующаго Сената.“

II. „Указомъ 19-го Октября 1831 года, Мы установили: при каждомъ общемъ въ Государствѣ рекрутскомъ наборѣ, призывать къ личной воинской повинности однодворцевъ и гражданъ западныхъ губерній.

Манifestомъ, сего числа изданнымъ, предназначивъ произвести таковой наборъ, Повелѣваемъ: на семь же основаній, собрать по пяти человекъ съ тысячи душъ и съ однодворцевъ и гражданъ губерній: Витебской, Могилевской, Кіевской, Подольской, Волынской, Минской, Виленской, Гродненской и Области Бѣлостокской, согласно Положенію о порядкѣ воинской ихъ повинности, и распорядительному Указу, вмѣстѣ съ симъ Правительствующему Сенату данному.“ (Сѣв. Пг.)

— Коллежскіе Советники: состоящій при Министерствѣ Юстиціи Юрисъ-Консультъ Александръ Васильевъ, Московской Святѣйшаго Правительствующаго Синода Конторы Прокуроръ Василій Михайловъ, Губернскіе Прокуроры: Волынской Василій Каменскій и Костромской Иванъ Протасьевъ, на основаніи § 41 положенія 25-го Іюня 1834 года, Всемилостивѣе пожалованы въ Статскіе Советники.

— Витебскій Гражданскій Губернаторъ, Тайный Советникъ Шредеръ, Всемилостивѣе уволенъ отъ службы.

— Уволенныхъ отъ должностей Высочайшимъ указомъ въ 11 день Апрѣля сего года Правительствующему Сенату даннымъ, бывшаго Правителемъ дѣлъ Адмиралтействъ-Совета, Чиновника 4-го класса Михайлова и Членомъ Общаго Присутствія Морскаго Интендантства, Чиновника 5-го класса Исавица, согласно прошеніямъ ихъ, повелѣно уволить, за болѣзнію, вовсе отъ службы со Всемилостивѣйшимъ пожалованіемъ Исавица въ четвертый классъ.

— Его Императорское Величество Высочайше повелѣтъ соизволилъ, чтобы впредь всякаго рода взаимные искъ и притязанія Полянскихъ Россійскихъ жителей Оренбургской губерніи и Киргизовъ, подвергаемы были одномузаконному сужденію Оренбургской Пограничной Комиссіи.

— Государь Императоръ, въ слѣдствіе представленія Его Императорскаго Высочества Главнаго Начальника Кадетскихъ Корпусовъ, о дозволеніи Профессору Императорскаго Царскосельскаго Лицея, Статскому Советнику Оболенскому, имѣть у себя въ домѣ въ Царскомъ Селѣ, частное учебное воспитательное заведеніе, на правилахъ частныхъ пансіоновъ, Высочайше соизволилъ изъявить на сіе Монаршее соизволеніе, съ тѣмъ, чтобы упомянутое заведеніе содержимо было во всемъ согласно проекту положенія объ ономъ, которое содержитъ въ себѣ слѣдующія главныя

1) В року тѣраźniejszyмъ uskutecznić naborъ rekrutów powszechny w całym Państwie, oprócz Gruzji i Bessarabii, licząc z tysiąca duszъ по pięciu rekrutów, na podstawie osobnego rozrządającego ukazu, razem z tym Rządzącemu Senatowi danego.

2) Wszystkie teraz obowiązujące względem odbywania rekrutkiej powinności postanowienia, zachować w całej ichъ mocy, i uskutecznienie przeznaczonaго rekrutskiego naboru urzǳić na istotney ichъ osnowie; i

3) Naborъ z Kozaków Małorossyjskichъ i z wojskowych osadników, do okręgów osiedloney Kawaleryi należących, uskutecznić również bezъ wszelkiego wyjątku prawideł, teraz będącychъ.

Dan w Obozie pod Krasnym-Siołem, w dniu 31-m Lipca, roku od Narodzenia Chrystusowego tysiąc osmset trzydziestego szóstego, a Panowania Naszego Jęcnastego.

Na autentyku Własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano:

НИКОЛАУ.

— W Najwyższychъ ukazachъ, danych Rządzącemu Senatowi w Krasnym-Siole dnia 31-go Lipca, z Własnoręcznymъ Jego Cesarskiej Mości podpisemъ, wyrażono:

I. „Przez Manifestъ dnia tego wydany, przeznaczyszъ uskutecznić powszechny w Państwie rekrutski naborъ, Rozkazujemy:

1) Ten naborъ rozpocząć dnia 1-go Listopada tego roku, i skończyć go nieodmiennie do 1-go Stycznia 1837 r.

2) Na umundurowanie rekrutów, przyjmować od stawiającychъ pieniądze, podługъ cen, do ostatney możności zmniejszonych, a mianowicie: по trzydzieści trzy ruble; i

3) Rozporządzenie co do części wojskowej, Poruczyliśmy Ministrowi Woyny, a rychłe uskutecznienie i ukończenie tego naboru w naznaczonymъ terminie, wkładamy na pieczętowitość Rządzącego Senatu.“

II. „Przez ukazъ 19-go Października 1831 roku, Postanowiliśmy: przy każdymъ powszechnymъ w Państwie rekrutskimъ naborze, wzywać do osobistej wojskowej powinności Jednodworców i Hraźdanъ Gubernij Zachodnichъ.

Przez Manifestъ dnia tego wydany, przeznaczyszъ uskutecznić takowy naborъ, Rozkazujemy: na teź osnowie, zebrać по pięciu ludzi z tysiąca duszъ, i z Jednodworców i Hraźdanъ Gubernij: Witebskiej, Mohilewskiej, Kijowskiej, Podolskiej, Wołyńskiej, Mińskiej, Wileńskiej, Grodzieńskiej i Obwodu Białostockiego, zgodnie z Ustawą o rozrządzeniu wojskowej ichъ powinności i rozrządzącymъ ukazemъ, razem z tѣmъ Rządzącemu Senatowi danymъ.“ (P. P.)

— Radzcy Kollegialni: zostający w Ministerjumъ Sprawiedliwości Prawo-Radzcą Alexanderъ Wasiljewъ, Prokuratorъ Moskiewskiego Kautoru Najświętszego Rządzącego Synodu Bazyli Michajłowъ, Prokuratorowie Gubernialni: Wołyński Bazyli Kamiński i Kostromskiej Janъ Protasjewъ, na osnowie § 41 ustawy 25-go Czerwca 1834 roku, Nayłaskawie mianowani Radzcami Stanu.

— Witebski Cywilny Gubernatorъ Radzcaъ Tajny Szredеръ, Nayłaskawie uwolniony ze służby.

— Uwolnionychъ ze służby przez Najwyższy ukazъ w dniu 11-m Kwietnia t. r. Rządzącemu Senatowi dany, byłego Rządzcą Kancellaryi Rady Admiraliczyney Urzędnika 4-ey Klasy Michajłowa, i Członkiemъ Ogólnego Urzędu Intendencji Morskiej, Urzędnika 5-ey klasy Isajewicza, zgodnie z ichъ prośbami, rozkazano uwolnić, z przyczyny choroby, zupełnie ze służby z Nayłaskawszymъ podniesieniemъ Isajewicza do czwartej klasy.

— Najjaśniejszy Cesarzъ Jego Mośćъ Najwyżeyъ rozkazać zaszъ: ażeby odtądъ wszelkiego rodzaju wzajemne iski i pretensye Liniowychъ Rossyjskichъ mieszkańcówъ Gubernii Orenburskiej i Kirgizowъ podlegały jednemu prawnemu Sądowi Orenburskiej Pogranicznejъ Kommisji.

— Cesarzъ Jego Mośćъ, na skutekъ przedstawienia Jego Cesarskiej Wysokości Głównego Naczelnika Korpusówъ Kadeckichъ, o dozwoleniu Professorowi Cesarskiego Carsko-Sielskiego Liceumъ, Radzcy Stanu Оболенskiemu, mieć u siebie w domu w Carskimъ Siole uczebny prywatny wychowania zakładъ, na prawidłachъ prywatnychъ pensyonówъ, Najwyżeyъ raczyłъ oświadczyć na to Mонаршее zezwolenie, z tѣmъ, ażeby pomieniony zakładъ byłъ utrzymywany we wszystkichъ zgodnie z projektemъ jego urzǳenia, które zawiera w sobie następujące główne artykuły: I. Radzcy Stanu Оболенskiemu daje się prawo mieć

статьи: I. Статскому Советнику *Оболенскому* представляется право иметь у себя въ домѣ, въ Царскомъ Селѣ, частное Учебно-воспитательное заведеніе на правахъ частныхъ пансіоновъ. Это заведеніе составляетъ изъ молодыхъ дворянъ и преимущественно изъ Кандидатовъ Лицея, по добровольному соглашенію родителей ихъ съ учредителемъ заведенія. II. Сверхъ общей цѣли, свойственной всемъ пансіонамъ, оно имѣетъ и особенную, а именно: облегчить Кандидатамъ Лицея, по желанію ихъ родителей, приготовленіе себя къ поступленію въ Лицей и доставить Начальству Лицея возможность узнавать некоторыхъ воспитанниковъ своихъ прежде, нежели они войдутъ въ составъ онаго. По сей частной цѣли оно находится подъ непосредственнымъ вѣдѣніемъ Конференціи Лицея на томъ самомъ отношеніи, на которомъ частные пансіоны состоятъ къ своимъ Университетамъ. III. Предметы ученія, равно какъ методы и книги учебныя суть тѣ же самыя, которыя приняты въ Лицеѣ. Курсъ ученія дѣлится на два класса: въ одномъ преподаются науки для поступленія въ 1-й классъ, въ другомъ во 2-й классъ Лицея. IV. Если кто либо изъ воспитанниковъ сего заведенія, въ ожиданіи вакансій, выйдетъ изъ лѣтъ, требующихъ при приѣмѣ въ Лицей, то онъ можетъ продолжать науки наравнѣ съ воспитанниками высшихъ классовъ Лицея, дабы въ случаѣ открытія экстренныхъ вакансій въ сихъ классахъ, могъ держать экзаменъ прямо на оныя; каковое право не распространяется на прочихъ Кандидатовъ, въ семь заведеній неприготовлявшихся, ибо нравственные качества ихъ не могутъ быть Лицею извѣстны, а потому и поступленіе ихъ прямо въ высшіе классы Лицея не соответствовало бы цѣли лицейскаго воспитанія. Таковой Кандидатъ, съ дозволенія Конференціи, можетъ явиться въ Лицей на общій экзаменъ, бывающій предъ переводомъ изъ класса въ классъ. Конференція Лицея можетъ даже дозволить ему держать и окончательный экзаменъ вмѣстѣ съ воспитанниками Лицея, если онъ только по недостатку вакансій не былъ принятъ прежде въ дѣйствительные воспитанники Лицея. Въ случаѣ успешности такового экзамена, Конференція выдаетъ ему аттестатъ, который, по равенству Лицея съ Россійскими Университетами, даетъ ему право считаться въ гражданской службѣ наравнѣ съ воспитывавшимися въ учебныхъ заведеніяхъ 1-го разряда. (Спб. В.)

— Въ Субботу, 8-го Августа, спущенъ на воду, изъ Главнаго Адмиралтейства, пароходъ *Богатырь*, построенный Подполковникомъ *Гринвальдомъ*, и ввѣренный командованію Капитана - Лейтенанта *Крегентникова*. Это огромнѣйшій изъ доселѣ существующихъ пароходовъ. Машина будетъ на немъ въ 290 силъ (машина самаго большаго изъ нашихъ пароходовъ — *Геркулеса*, въ 240 силъ) — она изготовляется на Александровскомъ заводѣ. (С. П.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ, 9-го Августа.

Вчера торжественно освящена статуя Генерала *Гошъ* въ Версалѣ, куда отправилось изъ Парижа отъ 40 до 50 т. чел.

— Говорятъ, что Англійское Правительство опять ходатайствовало у Правительства Французскаго, объ освобожденіи заключенныхъ въ Гамбѣ, бывшихъ Министровъ *Карла X-го*. Французское Правительство не противится тому, впрочемъ опасается оскорбить общественное мнѣніе; однако (по словамъ одной газеты) это не основательно, ибо каждому Французу пріятно будетъ видѣть такую милость; только нужно чтобъ здѣсь не было исключеній, т. е. чтобы она распространена была на всѣхъ вообще политическихъ преступниковъ.

— Маршалъ *Клозель* вчера выѣхалъ изъ Парижа. Извѣстіе о высадкѣ Турецкаго войска въ Триполъ, принудило Маршала, независая въ свои имѣнія, прямо отправиться въ Алжиръ, чтобы немедленно начать экспедицію въ Константинополь. Въ Портъ-Вандръ и Тулонъ посланы повелѣнія, чтобы ускорить отправленіе вспомогательной силы въ Африку. Маршалъ надѣется, не позже 25 Сентября пройти Атласъ и до конца Октября кончить дѣло.

— Изъ Марсея пишутъ: „Слышно, что Турецкій флотъ возвращающійся изъ Триполя по принужденію Англійскаго флота, долженъ былъ войти въ Митленъ, гдѣ Англійская эскадра будетъ наблюдать за нимъ дотолъ, пока не будутъ рѣшены дѣла *Чорзилла*.“

— *Journ. du Commerce* утверждаетъ, что Г. *Тьеръ* отправилъ сегодня курьера въ Лондонъ, предлагая Англійскому Кабинету планъ совокупнаго дѣйствія въ Испаніи.

— Военный Министръ издалъ повелѣніе, что въ пѣхотѣ ни въ одну роту не будутъ принимаемы ре-

уsiebie в домѣ, въ Царскомъ-Селѣ, частное учебное воспитаніе на правахъ частныхъ пансіоновъ. Закладъ ten składa się z młodych dworzan, a nade wszystko z Kandydatów Liceum, za dobrowolną ugodą ich rodziców z założycielem zakładu. II. Prócz powszechnego celu, wszystkim pensynom właściwego, ma on i szczególny, a mianowicie: ułatwić Kandydatom Liceum, podług życzenia ich rodziców, przygotowanie się do Liceum i podać Zwierzchności Licealney sposobność poznać niektórych swych uczniów przed ich wejściem do jego składu. Dla tego szczególnego celu zakład ten znajduje się pod bezpośrednią wiedzą Konferencyi Licealney na takiejże podstawie, jak prywatne pensyny do swoich Uniwersytetów. III. Przedmioty nauk, równie jak metody, i książki naukowe są też same, które przyjęte są w Liceum. Kurs nauki dzieli się na dwie klasy: w jednej dają się nauki dla przygotowania się do 1-ej, w drugiej do klasy 2-giej Licealney. IV. Jeżeli ktokolwiek z uczniów tego zakładu, w oczekiwaniu wakansu, wyjdzie z lat, przeznaczonych dla przyjęcia do Liceum, wówczas takowy może odbywać nauki na równi z uczniami wyższych klas Liceum, ażeby w zdarzeniu odkrycia się zewnętrznych wakansów w tych klasach, mógł zdawać examen prosto z nich; jakowe prawo nie rozciąga się na innych Kandydatów, w tym zakładzie niesposobiących się, gdyż moralne ich przydatki nie mogą być dla Liceum wiadome, a zatem i ich wejście prosto do klas wyższych Liceum nieodpowiadałoby celowi wychowania licealnego. Taki Kandydat, za дозволеніем Konferencyi, może stawać w Liceum do powszechnego examinu, odbywającego się przed promocyą z klasy do klasy. Konferencya Licealna może nawet dozwolnić mu zdawać i ostateczny examen spólnie z uczniami Liceum, jeżeli on jedynie z nedostatku wakansu nie był pierwiej przyjętym do liczby rzeczywistych uczniów Liceum. W zdarzeniu pomyslnego wydania takowego examinu, Konferencya wydaje mu attestat, który dla równości Liceum z Rossyyskimi Uniwersytetami, daje mu prawo liczyć się w służbie cywilney zarówno z uczącymi się w szkolnych zakładach 1-go rzędu. (G.A.)

— W sobotę dnia 8-go Sierpnia, został spuszczonej z warstatów Głównej Admiralicji, parowy statek *Bohatér*, wybudowany przez Podpórkownika *Grinwalda*, i powierzony dowództwu Kapitana - Lейтенанта *Krezentnikowa*. Jest to największy z istniejących dotąd parochodów. Machina będzie na nim o 290 siłach (machina największego z naszych parochodów — *Herkulesa* jest 240 sił); buduje się ona na Alexandrowskim zakładzie. (P.P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Франція.

Парижъ, dnia 9 Sierpnia.

Wczora poświęcono uroczyscie posąg Jenerała *Hoche* w Versaillu, dokąd 40 do 50 tysięcy ludzi udato się z Paryża.

— Zapewniają, że Rząd Angielski wstawiał się znowu do Rządu Francuzkiego, za utaskawieniem osadzonych w Hamm, byłych Ministrów *Karola X-go*. Rząd Francuzki nie ma nic przeciwko temu; obawia się atoli obrazić opinią publiczną; co (jak jedna z gazet powiada), jest niewłaściwie: bo każdy Francuz z przyjętością widzieć będzie podobny krok taski; trzeba tylko, żeby nie był wyjątkowy, to jest: żeby się rozciągał do wszystkich bez różnicy więźniów politycznych.

— Marszałek *Glauzel* opuścił Paryż dnia wczorajszego. Wiadomość o wylądowaniu wojska tureckiego w Tripolu, skłoniła Marszałka, że, nie wstępując do dóbr swoich, udaje się wprost do Algieru, dla bezzwłocznej przedsięwzięcia wyprawy do Konstantynu. Do Port-Vendres i do Talonu posłane zostały rozkazy, aby przyspieszono wysłanie wojska posiłkowego do Afryki. Marszałek ma nadzieję, że najdalej około 25-go Września przejdzie Atlas, i przed końcem Października załatwi wyprawę.

— Donoszą z Marsylii: „Słychać, że flotę turecką, wracającą z Tripolu, zmusiła flotta angielska wptynać do Mitylenu, gdzie eskadra angielska ma na nią baczną oko, i mieć będzie tak długi, dopóki sprawa *Churchila* załatwioną nie zostanie.“

— *Journal du Commerce* zapewnia, że Pan *Thiers* wystąpił dziś gońca do Londynu, przesyłając Gabinetowi Angielskiemu plan spólnego działania w Hiszpanii.

— Minister wojny wydał rozkaz, że w piechocie nie mają być przyjmowani rekruci do żadnej kompanii,

круты, пока онъ не будутъ уменьшены до 65 чел., по положенному штату на 1837 годъ, отъ котораго нельзя отступить. Однако мѣра сія не касается ни полковъ состоящихъ въ Африкѣ, ни гарнизона въ Анконѣ, въ которыхъ должно быть по 80 чел.

— *Nouvelle Minerve* пишетъ, что Герцогъ Орлеанскій находится въ несогласіи съ Г-мъ Тьеромъ. Герцогъ жалуется, что онъ заботясь всего болѣе о Государственныхъ дѣлахъ, доселѣ никакого въ нихъ не имѣетъ участія, что его никогда не приглашаютъ въ Совѣтъ, и что къ нему почти никакого не имѣютъ почтенія.

— Извѣстіе о Кадикскомъ мятежѣ, получило Правительство въ Мадридѣ 2-го ч. въ 10 часовъ утра. Тотчасъ собрался Совѣтъ Министровъ и Совѣтъ Правительственный; сей послѣдній, какъ слышно, издалъ постановленіе, которое еще требовало утвержденія Королевы; это постановленіе заключается въ томъ: 1) Остановить мѣры предпринятія противъ Малаги; 2) Отправить Коммиссаровъ, чтобы мирными средствами возстановить спокойствіе въ возмущившихся провинціяхъ; 3) Отправить Коммиссаровъ въ провинціи еще мирныя, для предохраненія ихъ отъ мятежа; 4) Собрать въ столицу и содержать въ ней значительныя военныя силы, отъ 15 до 20 т. чел. — Отрядъ отправленный въ Малагу подъ командою Бригадира Мендисвилъ возвратился въ столицу. — Открытіе Кортезовъ назначено на 20-е ч. Августа. Не извѣстно какъ поступятъ въ этомъ случаѣ возмущившія провинціи; можетъ быть онъ одѣлаютъ новые выборы.

12-го Августа.

Одинъ журналъ говорить, что вызовъ Г. Реневаля изъ Мадрита еще сомнителенъ. Можетъ быть, онъ возвратится въ Парижъ, на короткое время для полученія подробнѣйшихъ инструкцій.

— *Courrier Français* по извѣстіямъ изъ достовернаго источника полученнымъ чрезъ Гибралтаръ, утверждаетъ, что Мароканскій Императоръ хорошо принялъ Французскаго Посланника Полковника Деларю. Въ ознаменованіе своего доброжелательства и уваженія, далъ ему почетную стражу изъ лейбъ-гвардіи, и потому Полковникъ Деларю, можетъ успѣшно исполнить свое порученіе.

— Въ одномъ частномъ письмѣ, между прочимъ содержится: „Испанскія дѣла болѣе и болѣе дѣлаются запутанными. Страсти не умолкнуть сами собою. Ни соглашеніе Королевы, ни тайственность Г-на Мендизабала, ни Кабинетъ Г-на Муноса, ни Мина, ни Сарсфильдъ, ни Королевскій статутъ, ни конституція 1812 года, не доставятъ спокойствія сему краю, наполненному вулканами; не возможно усмирить народъ, который въ Бискайнъ предается съ геройскою рѣшимостью дѣламъ Донъ-Карлоса, а въ портахъ на Средиземномъ морѣ, поетъ демагогическія пѣсни; который долго покоясь своимъ младенческимъ, разъ пробудился и почитаетъ себя независимымъ.“

— Новое Правленіе въ Сарагосѣ, обнародовало брошюрку подъ заглавіемъ: „Кто въ томъ виноватъ? Здѣсь изъясняются причины возмущенія.“

— По извѣстіямъ изъ Тринолы отъ 27-го Іюля, взбунтовавшіеся Арабы на голову разбили Тагиръ-Пашу, который отступилъ въ Триполь. Арабами командовалъ Ага Месуратскій.

— Въ Ст. Жерменѣ случилось слѣдующее происшествіе. Давно уже жалуются нѣкоторые журналы, а именно *Courrier Français*, *Temps* и другіе, на нетерпимость Правительства, касательно религіозныхъ сектъ, отступающихъ отъ Католической церкви. Одна изъ сихъ сектъ, распространяющаяся наиболѣе въ окрестностяхъ Парижа, запрещена; изданное по сему постановленіе воспрещаетъ всякому духовному исповѣданію Шателла, произносить проповѣдь, и дѣри сей церкви въ Ст. Жерменѣ даже запечатаны. Не смотря на то однакожъ, нѣкто Г. Пилло вступилъ на амвонъ (вирюотно словамъ печати) и проповѣдовалъ къ многочисленному собранію. Вскорѣ потомъ прибывшій туда Генераль-Прокуроръ изъ Версаля съ слѣдственнымъ судьей и отрядомъ жандармовъ, приказалъ Г-ну Пиллоту выйти изъ церкви. Онъ ссылаясь на законъ, обезпечивающій свободу исповѣданій. Тогда употребили вооруженную силу, которая выгнала Священника и слушателей.

13-го Августа.

Въ *Монитерѣ* содержится: „Сегодня получены извѣстія изъ Мадрита отъ 6-го ч. с. м. Спокойствіе тамъ было совершенно возстановлено; при этомъ случаѣ Генераль Квезада не предпринялъ сраженія, какъ упоминали нѣкоторые журналы, но обратился противъ черни, которая тотчасъ по приближеніи его, разсыпалась.“

— *Journal de Paris* прекословить донесенію нѣкоторыхъ журналовъ о возвращеніи Г-на Реневаля, увѣряя, что Правительство даже не имѣло намѣре-

допѣки на 65 ludzi zredukowane nie zostaną, a to słownie do etatu na rok 1837, którego przekraczać nie wolno. Środek ten nie tyce się jednakże ani półków, będących w Afryce, ani załogi w Ankonie, które po 80 ludzi mieć powinny.

— *Nouvelle Minerve* pisze, że Xiążę Orleański zostaje w nieporozumieniu z Panem Thiers. Xiążę uważa się, że lubo najwięcej sprawy krajowe go obchodzą, żadnego w nich jednakże dotąd nie ma udziału, że nigdy do rady nie jest przypuszczony, i że prawie za nic jest uważany.

— Wiadomość o powstaniu w Kadyxie, otrzymał Rząd w Madrycie dnia 2-go o godzinie 10-tej rano. Natychmiast zebrała się Rada Ministrów i Rada Rejencyjna; ta ostatnia wydała, jak słychać, postanowienie, które potrzebowało jeszcze zatwierdzenia przez Królowe, jest zaś następujące: 1) Zawiesić środki przeciwko Maladze zarządzone; 2) wysłać Kommissarzy, aby w sposobie dobrego porozumienia, przyprowadzić zbuntowane prowincye do porządku; 3) wysłać Kommissarzy do prowincyy jeszcze niewzburzonej, ażeby uniknąć w nich powstania; 4) przywołać do stolicy i skoncentrować w niej znaczne siły wojsne, wynoszące 15 do 20 tysięcy. — Oddział, wysłany do Malagi pod Brygadyrem Mendisvil, wrócił do stolicy. — Otwarcie Kortezów zapowiedziane zostało na d. 20 Sierpnia, nie wiadomo jednak, co w tej mierze postanowią zbuntowane prowincye. Bydź może, iż nowe przedsięwzięją wybory.

Dnia 12.

Jedna z gazet zapewnia, że odwołanie P. Rayneval z Madrytu, jest jeszcze rzeczą niepewną. Może bydź, że powróci do Paryża, ale to na czas krótki, i dla otrzymania obszerniejszych instrukcyj.

— *Courrier Fran.* zapewnia, podług wiadomości z dobrego źródła przez Gibraltar otrzymanych, że Cesarz Marokański przyjął jak najlepiej Posła Francuzkiego, Półkownika Delarue. W dowód avey przychylności i szacunku, przydał mu nawet straż honorową ze swej gwardyi przybocznej, co upoważnia do wnioskowi, że załatwienie sprawy, powierzonej Półkownikowi Delarue, pójdzie pomyślnie.

— W jednym liście prywatnym powiedziano między innymi: „Coraz bardziej wiktają się interesa hiszpańskie. Namiętności, zostawione samym sobie, nie uspokoją się. Ani koncesyie Królowey, ani tajemnice Pana Mendizabala, ani Gabinet Pana Munoz, ani Mina, ani Saarsfield, ani Statut Królewski, ani Ustawa Rządowa z 1812 roku, nie uspokoją kraju tego, przepelnionego wulkanami; nie uspokoją narodu tego, który w Biskai poświęca się z bohaterским zapałem sprawie Don Carlosa, a w portach nad brzegami morza Śródziemnego, śpiewa piosenki demagogiczne; który w letargu małoletności długo spoczywając, wraz się oknął, i maie się bydź samodzielnym.“

— Nowy Rząd w Saragossie ogłosił pisemko p. t. *Czyja w tém winna?* przytaczając w niem powody powstania.

— Otrzymano doniesienia z Tripolu, daty 17-go Lipca, podług których, zbuntowani Arabowie mieli pobić na głowę Tahir-Baszę, który się cofnął ku Tripolowi. Arabami dowodził Aга Mесuraty.

— W St. Germain miało miejsce następujące zdarzenie. Od dość dawnego już czasu uważają się niektóre dzienniki, a mianowicie *Courrier Fran.*, *Temps* i niektórye inne, na nietolerancyę władz rządowych względem sekt religijnych, od kościoła Katolickiego zbaczających. Jedna z tych sekt, utwierdzająca się szczególniej w okolicach Paryża, została zakazana; postanowienie w tej mierze wydane, zabrania każdemu *xigdzu religii Chatela*, mieć kazanie w miejscu publicznym, a urzwy kościoła tej sekty w St. Germain, zostały nawet zapieczetowane. Mimo to wszakże, niejaki Pan Pillot (odjawszy zapewna pieczęcie), wszedł na ambonę, i zaczął w obec licznego zgromadzenia. Nie zadługo potem przybywszy na to miejsce Jeneralny Prokurator z Ver-saillu w towarzystwie Sędzięgo instrukcyynego i z oddziałem żandarmów, wezwał Pana Pillot, ażeby wyszedł z kościoła. Ten odwoływał się do ustawy zaręczającej wolność wyznań. Wtenozas użyto siły zbrojney, która wypędziła xiędza i jego słuchaczów.

Dnia 13-go.

Monitor pisze: „Dziś nadeszły doniesienia z Madrytu daty 6-go b. m. Spokoyność była tam nasyzupelniej przywrócona, do czego nie potrzebował Jeneral Kvesada, jak niektóre dzienniki utrzymywały, przebywać krwawego boju, rozpędził albowiem tłum pospółstwa, która się za jego zbliżeniem, rozeszła bez żadnego oporu.“

— *Journal de Paris* zaprzecza doniesieniu niektórych dzienników o powrocie P. Rayneval, zapewniając, że Rząd nie pomyślał nawet o jego odwołaniu. Poselstwo

нія отзывать его. Г-нъ *Bois-le-Comte* посланъ только на время.

— Изъ Тулона уведомляютъ отъ 8-го ч. с. м.: „Вчера по полудни получено здѣсь телеграфическое повелѣніе приготовить къ отплытію по первому приказу всѣ корабли, находящіеся въ здѣшней пристани, и исправить судна требующія починокъ, чтобы они могли слѣдовать за другими.

— *Journ. de Paris* пишетъ, что линійный корабль *Алгезирасъ* и корвета *Тисбе*, изъ Бреста отплыли къ Испанскимъ берегамъ.

14-го Августа.

Неаполитанскій Король все еще осматриваетъ достопримѣчательности Парижа; когда онъ осматривалъ монетный дворъ, ему подали медаль выбитую въ память его посещенія.

— *Алжирскій Мониторъ* отъ 5-го Августа сообщаетъ слѣдующее: „Вчера на корабль *Фюльтонъ* прибылъ сюда Генералъ *Бюжо*; онъ пробудетъ нѣсколько дней въ Алжиръ и потомъ отправится въ Оранъ, гдѣ предприметъ дальнѣйшія, донынѣ столь успѣшныя дѣйствія. Со времени возвращенія войска въ Оранъ, въ провинціи водворилось спокойствіе. Арабы снабжаютъ торги всеми припасами. *Абдель-Кадеръ* съ остатками своего войска находится въ окрестностяхъ Маскары; такъ по крайней мѣрѣ извѣстно по внутреннимъ извѣстіямъ сего края.“

— (*Париж. Жур.*) Нѣкоторые журналы утверждаютъ по письмамъ изъ Мадрита отъ 6-го ч. с. м., будто вечеромъ того дня, здѣсь произошло кровопролитіе между національною гвардіею и гарнизономъ. Это извѣстіе совершенно ложно, потому что вчера мы получили депеши и журналы изъ Мадрита отъ 7-го Августа; тамъ было совершенное спокойствіе.

— Хотя кромѣ *Парижскаго журнала* прекословить и *Мониторъ* вызову Г-на *Реневаля*, однако *Messenger* утверждаетъ, что Г. *Bois-le-Comte* посланъ не для иной цѣли, какъ только на помощь Г-ну *Реневалю* и для занятія его мѣста, когда онъ оставитъ Мадридъ.

— По полученнымъ здѣсь частнымъ письмамъ, города: Сось, Алканисъ, Каспе, Фрагно, Меквиненса, Алгезирасъ, Калатахуда и Яка послѣдовали примѣру Кадикса и Малаги. Въ Барселонѣ еще не прекращались безпорядки; 2-го ч. с. м. тамъ еще ничего не знали о случившихся происшествіяхъ.

— Генералъ *Кордова*, который по донесенію нѣкоторыхъ журналовъ, будто отправился во Францію, по словамъ жури. *Phare*, еще командуетъ войскомъ Королевы.

— Изъ Бордо, 10-го ч. с. м. вышелъ первый отрядъ солдатъ, набранныхъ въ войско Испанской Королевы. (*G. C.*)

— Письмо изъ Тулона отъ 9-го ч. с. м. сообщаетъ: „Фрегатъ *Галателъ*, который къ несчастію ударился о корабль *Тридентъ*, признанъ неспособнымъ къ дальнѣйшему употребленію, а корабль *Тридентъ* по повелѣнію Морскаго Министра въ самомъ скорѣйшемъ времени будетъ исправленъ. По полученной вчера телеграфической депеши, линійный корабль *Сюффренъ* отплылъ сегодня по утру отсюда; но отъ неосторожнаго снѣтія съ якоря, сталъ на мѣль и потому можетъ быть сегодня вечеромъ выплыть въ море. Утверждаютъ что всѣ корабли назначены къ отплытію въ Тунисъ. Слышно также, что *Тагиръ-Паша* удалось обмануть Адмирала *Гюгона*, и высадить войско на берегъ въ Тунисъ, между тѣмъ какъ Французскій Адмиралъ полагалъ, что *Тагиръ-Паша* находится въ Триполѣ. Наконецъ говорятъ, что нашъ Посланникъ въ Стамбулѣ, объявилъ Султану, что Франція, всякую высадку войскъ на Тунисскій берегъ, будетъ почитать неприятельскимъ дѣйствіемъ.

— Одинъ здѣшний журналъ сообщаетъ слѣдующее мѣсто изъ завѣщанія умершаго Барона Натана *Ротшильда*: „Вдова покойнаго получить 20,000 ф. ст. пожизненнаго пенсіона, также дворець Пикадилли и замокъ купленный у Принцессы *Амалии*, равномерно всю утварь, серебра и драгоценныя вещи. Каждая изъ дочерей его, получить 120,000 ф. стер., каждый братъ жены его, 1,000 фун. стер., а каждая сестра жены его, 500 фун. стер. Г. Веніаминъ *Когенъ*, первый душеприкащикъ, получить 10,000 фун. стер. Все остальное имущество, исключая нѣкоторыхъ завѣщаній въ пользу богоугодныхъ заведеній, будетъ раздѣлено между четырьмя сыновьями его, которые пожелаютъ въ послѣдствіи заниматься дѣлами своего отца подъ названіемъ: *Ротшильдъ и сыновья*.“

— Королева Правительница рѣшительно объявила, что она не приметъ уложенія 1812 года. Она лучше обратится къ Сѣверной арміи подъ начальствомъ *Кордовы*. Г. *Реневаля* въ такомъ случаѣ сопровождалъ бы Королеву, но еслибъ войско раздѣляло образъ

Pana Bois-le-Comte, jest tylko czasowe.

— Писzą z Tuluonu pod 8 b. m.: „Wczora po południu nadszedł tu przez telegraf rozkaz, ażeby wszystkie okręty, w tuteyszej przystani znajdujące się, przygotowane do wypłynienia za pierwszym rozkazem, te zaś, które reparacyi potrzebują, aby bezzwłocznie tak naprawiono, iżby za tamtymi pośpieszać mogły.

— *Journal de Paris* donosi, że okręt liniowy *Algesiras* i korweta *Thisbe*, wypłynęły z Brestu ku brzegom hiszpańskim.

Dnia 14.

Król Neapolitański nie przestaje zwiedzać osobliwości Paryża. Gdy oglądał warsztaty menniczne, podano mu medal, wybity w jego obecności na pamiątkę tych odwiedzin.

— *Moniteur Algérien* z dnia 5 Sierpnia donosi, co następuje: „Wczora przybył tu na pokładzie okrętu *Fulton* Generał *Bugeaud*, dla zabawienia przez dni kilka w Algierze i udania się potem do Oranu, gdzie przedsięwzięcie dalsze, dotąd tak szczęśliwie kierowane, obróty. Od czasu, jak woysko wróciło do Oranu, panuje w prowincyi spokojność. Arabowie zaopatrują we wszystkie targo dość obficie. *Abdel-Kader* znajduje się ze szczątkami swemi w okolicach Mascary; tak przynajmniej zwiastują doniesienia, z głębi kraju otrzymane.

— (*Journal de Paris*). Niektóre dzienniki utrzymują, podług listów z Madrytu daty 6-go b. m., jakoby wieczorem tegoż dnia, miało przyść do krwi rozlewu w tej stolicy między gwardyą narodową, a woyskiem załogi. Ta wiadomość jest zupełnie fałszywa: wczora bowiem otrzymaliśmy depesze i dzienniki Madryckie z dnia 7 Sierpnia, i podług tych panowała tam najzupełniejsza spokojność.

— Chociaż oprócz *Journal de Paris* zaprzecza i *Monitor* odwołaniu Pana *Rayneval*, dziennik *Messenger* utrzymuje jednakże, że poselstwo Pana *Bois-le-Comte* nie w innym celu jest przedsięwzięte, jak tylko dla pomagania Panu *Rayneval*, i zastąpienia go gdy Madryt opuści.

— Podług otrzymanych tu listów prywatnych, miasta: Sos, Alcaniz, Caspe, Fragno, Mequinenza, Algisiras, Calatayud i Jacca, poszły za przykładem Malagi i Kadyxu. W Barcelonie było jeszcze spokojnie; na dniu 2 b. m. nie wiadano tam nic o zaszyłych wypadkach

— Generał *Cordova*, który, podług niektórych gazet, miał się udać do Francyi, znajduje się jeszcze, jak dziennik *Phare* donosi, na czele woyska Królowey.

— Z Bordeaux miał wyruszyć dnia 10 b. m. pierwszy oddział żołnierzy, do służby Królowey Hiszpańskiej zawerbowanych. (*G. C.*)

— List z Tuluonu pod dniem 9 b. m. donosi: „Fregata *Galathea*, która nieszczęśliwie uderzyła na okręt *Trident*, została uznana za niezdatną do dalszego użycia; okręt zaś *Trident*, ma bydź z rozkazu Ministra marynarki, jak najszybciej naprawiony. Stosownie do otrzymaney wczora depeszy telegraficznej, okręt liniowy *Suffren* wypłynął ztąd dziś rano, lecz przez nieostrożne wyymowanie kotwicy, wpadł na mieliznę, i dla tego dopiero dziś wieczorem będzie mógł wysść na morze. Zapewniają, iż wszystkie okręty są przeznaczone do Tunetu. Słychać oraz, iż *Tahir* Baszy powiadło się zbudzić Admirała *Hugona*, i wysadzić woysko na ląd w Tunecie, gdy tymczasem Admirał Francuzki mniemał, iż *Tahir* Basza znajduje się w Tripolu. Nakoniec mówią, iż Ambassador nasz w Stambule oświadczył Sultanowi, że Francya każde wyładowanie woyska na terytorium Tunetańskie, uważać będzie za krok nieprzyjacielski.“

— Jeden z tuteyszych dzienników podaje następujący wyjątek z testamentu zmarłego Barona Natana *Rotschilda*: „Wdowa nieboszczyka otrzyma 20,000 fun. szt. dożywotniey pensyi, tudzież pałac w Picadilly, i pałac kopiony od Xieźniczki *Amelii*, niemniej wszystkie sprzęty i klejnoty. Każda z córek jego dostanie 120,000 funtów szterlingów, każdy brat żony jego 1,000 funtów szter., a każda siostra żony jego 500 funt. szter. Pan *Beniamin Cohen*, pierwszy exekutor testamentu, otrzyma 10,000 funt. szter. Cała reszta majątku, wyjąwszy kilka zapisów dla instytucyj dobroczynnych, będzie podzieloną między czterech synów jego, którzy chcą daley zajmować się czynnościami oycy swego pod firmą: *Rotschild i synowie*.“

— Królowa Hiszpańska stanowczo oświadczyła, że nie przyjmie ustawy z roku 1812. Raczej woli się udać do armii północney, na czele której stoi dotąd *Cordova*. P. *Rayneval* byłby w tym razie towarzyszem Królowey, a gdyby woysko podzielało sposób myślę-

мыслей жителей Сарагоссы, то Королева отпра- вилась бы через Бордо въ Парижъ, гдѣ уже для нея при- готовлены комнаты.

Между тѣмъ состояніе Мадрита нисколько неопас- но: національная гвардія передаетъ свое оружіе вла- стямъ для сего назначеннымъ. Преобразование одной скоро послѣдуетъ. Запрещенія, данныя нѣсколькимъ издателямъ оппозиціонныхъ газетъ уже уничтожены. Гарнизонъ столицы значительно подкрѣпленъ.

Предусмотрительный *Мина* необъявилъ себя, ни въ пользу коренныхъ уложеній ни противу оныхъ.

Еваристъ Санъ-Мигуэль издалъ воззваніе къ Сѣверной Арміи, и къ войску средней Испаніи. Пер- вое воззваніе оканчивается оны слѣдующими словами: „Какъ ни разсуждайте о происшествіяхъ въ Сарагос- сѣ, не должно забывать, что мы воины, передъ кото- рыми стоитъ неурядь. И такъ, сохраните дисци- плину, которая въ строихъ необходимо нужна.“ (D. P.)

15-го Августа.

Король занимался вчера въ Нелли съ Военнымъ Министромъ и Маршаломъ *Жераромъ*.

— Король Обвѣхъ Сициліи предполагаетъ пребыть здѣсь до конца сего мѣсяца. Послѣ того онъ будетъ на маневрахъ при Компьенѣ и оттуда прямо отпра- вится въ Лондонъ, гдѣ намѣренъ пребыть двѣ не- дѣли.

— *Bon Sens* уведомляетъ, что Графъ *Флаго* вче- ра по прибытіи курьера изъ Мадрита, приглашенъ къ Королю и получилъ порученіе отправиться съ мис- сіею къ Князю *Таллейрану*. Это посольство имѣ- етъ единственную цѣлю, предложить Князю званіе Президента Совѣта безъ исправленія должности. (?)

— *Г. Гизо* въ слѣдствіе особеннаго приглашенія Короля, завтра опять прибудетъ въ Парижъ. Также и *Г-на Дюпеня* старшаго, завтра сюда ожидаютъ.

— На чугунной дорогѣ между Парижемъ и Ст. Жер- менъ, занимаются дѣятельно, и полагаютъ что буду- щую весною она будетъ кончена. Число работниковъ увеличено отъ 1,200 до 1,800 человекъ. (A.P.S.Z.)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 12-го Августа.

По донесеніямъ изъ Лиссабона отъ 2-го ч. с. м., Правительство все еще въ недоверчивости наблюдаетъ за Гепераломъ *Гомесомъ*, находящимся близъ Пор- тугальской границы. Это обстоятельство произве- ло однако никакого впечатлѣнія на жителей столи- цы. По поводу выборовъ въ Эстремадуръ, которые совершенно были въ Министерскомъ духѣ, Прави- тельство сверхъ ожиданія увѣрилось въ неоспоримомъ большинствѣ Кортесовъ.

— Въ засѣданіи Нижняго Парламента отъ 9-го ч. с. м. *Др. Бауринез* спросилъ Статсъ Секретаря ино- странныхъ Дѣлъ, поддерживала ли Англія ноту, по- данную Бернскому Кантону, Французскимъ Послан- никомъ при Швейцарскомъ союзѣ, требуя удаленія нѣкоторыхъ лицъ сыскивавшихъ донынѣ покрови- тельство въ Швейцаріи. *Лордъ Пальмерстонъ* объ- явилъ, что касательно упомянутой ноты не испраши- вали совѣта Англійскаго Кабинета, а потому ни Ка- бинетъ, ни Англійскій Посолъ въ Швейцаріи, не- имѣли въ томъ ни какого участія. Объясняя однако поступокъ Французскаго Кабинета, *Лордъ Пальмер- стонъ* въ концѣ своего отвѣта, говоритъ о правѣ у- бѣжища, которое можетъ быть предоставляемо каж- дому народу, между прочимъ присовокуилъ: „Каж- дое начальство, которое дозволяетъ пользоваться пра- вами гостепрѣимства, должно стараться, чтобы поль- зующіеся симъ правомъ, не дѣлали заговоровъ для на- рушенія спокойствія въ смежныхъ краяхъ. Фран- цузское Правительство, по неизвѣстнымъ мнѣ, и безъ сомнѣнія основательнымъ причинамъ, подозрѣвало нѣкоторыхъ проживающихъ въ Швейцаріи въ томъ, что они участвовали въ умыслѣніи ихъ низпровергнуть Французское Правительство и нарушить спокойствіе Франціи. Съ этою цѣлю требовали отъ Швейцар- скаго Союза, что бы онъ удалилъ изъ предѣловъ своихъ нѣкоторыхъ людей. Нельзя думать, чтобы Правитель- ство Французское поступило въ семъ случаѣ легко- мысленно или безъ достаточныхъ причинъ, а пото- му я полагаю, что его требованіе имѣло твердое о- снованіе. Въ разсужденіи же политики Англійскаго Правительства, мнѣ извѣстно, сколь важна незави- симость Швейцаріи, а потому во всякомъ случаѣ я бы далъ Швейцаріи совѣтъ дружественной державы, обращающа въпрочемъ вниманіе на то, что для Англіи все- ма важна независимость Швейцарскаго Союза.“

15-го Августа.

Слышно, что Король лично отсрочитъ засѣда- ніе Парламента, что по донесеніямъ *Globe* послѣдуетъ въ слѣду ющую Пятницу или Субботу.

ния Сарагоссановъ, уда się Królowa na Bordeaux do Paryża, gdzie są już dla niej przygotowane pokoje.

Zresztą, stan Madrytu nie jest bynajmniej zatrwa- żającym. Gwardya narodowa składa broń swoją władzom do tego przeznaczonym. Reorganizacja jej prędko nastąpi. Zakazy wydane do kilku wydawców pism opozycyjnych zostały już zniesione. Załoga stolicy o- trzymała właśnie znaczne wzmożenie.

Minu przezorny, nie oświadczył się dotąd, ani za, ani przeciw zmianie w ustawie zasadniczej.

Evariste San-Miguel wydał odezwę do wojska północnego i do wojska środkowej Hiszpanii. Pierw- szą odezwę kończy temi słowy: „W jakikolwiek spo- sób osądziacie wypadki zasłże w Saragossie, nie zapomi- najcie o tém, iż jesteście żołnierzami, stojącymi w o- bliczu nieprzyjaciela. Zachowajcie więc karność, któ- ra na linii bojowej niezbędnie jest potrzebną.“ (D. P.)

Dnia 15.

Król pracował wczora w Neuilly z Ministrem woj- ny i Marszałkiem *Gérardem*.

— Król *Obýga* Sycylii zamysła jeszcze tu zabawić do końca ter. m., potem będzie obecnym na obrótach wojsk w obozie pod Compiègne, a ztamtąd prosto uda się do Londynu, gdzie ma zamiar dwa tygodnie zabawić.

— *Bon Sens* donosi, że Hrabia *Flahaut* wczora, po przybyciu gońca z Madrytu, powołany został do Kró- la, i otrzymał poruczenie udać się z misją do Xięcia *Talleyranda*. Poślanie to do czego się więcej nie ściera, jako, ażeby Xięciu ofiarować urząd Prezydenta Rady, bez pełnienia obowiązku. (?)

— *P. Guizot*, skutkiem szczególnego Królewskiego wezwania, jutro znou do Paryża przybędzie. Również i *P. Dupin* starszy, jutro z powrotem oczekiwany jest do Paryża.

— Około drogi żelaznej między Paryżem a St. Ger- main czynnie pracują i jest nadzieja, że na przyszłą wio- snę będzie już ukończona. Liczbę robotników powięk- szono niedawno od 1,200 do 1,800 ludzi. (A.P.S.Z.)

БРИТАНІЯ ВІЕЛКА І ІРЛАНДІЯ.

Лондонъ, дня 12 Сіерпня.

Podług doniesień z Lisbouy daty 2 b. m., Rząd nie dowierza jeszcze i ma baczne oko na bliskie znaydowanie się Jenerała *Gomez* przy północnej granicy Portugalskiej. Takolicozność nie wywarła jednakże żadnego wrażenia na mieszkańców stolicy. Przez wy- bory w Estramadurze, które wszystkie wypadły w du- chu ministeryalnym, rząd jest już, czego się wcale nie- spodziewano, pewnym niezawodnej w Kortezach wię- kszości.

— Na posiedzeniu Izby Niższej dnia 9 b. m. *Dr. Bowring* zapytał Sekretarza Stanu interessów zagrani- cznych: czyli Anglia popierała notę, którą Ambassador francuzki przy Rządzie Szwajcarskim podał Rządzą- cemu Kantonowi *Berny*, żądając oddalenia pewnych lu- dzi, którzy dotąd znaydowali opiekę w Szwajcaryi. *Lord Palmerston* oświadczył, iż nie zasięgnano rady Gabinetu Angielskiego względem rzeczony noty, zatem ani Gabinet ani Poseł angielski w Szwajcaryi, nie mieli w tém żadnego udziału. Tłumacząc jednak postąpienie Gabinetu francuzkiego, *Lord Palmerston* w końcu od- powiedział swojej mówiąc o prawie schronienia, które- mu udzielanie każdemu narodowi służy, dodał między innymi: „Każda władza, wykonywająca prawo gościnnosci, powinna dokładać starania, aby ci, którzy tey gościnnosci używają, nie knuli spisków dla przerwania spokoyności w krajach sąsiednich. Rząd Francuzki dla przyczyn, których nie znam, a które są bez wątpienia uzasadnione, miał w podeyrzeniu pewną liczbę znay- dujących się w Szwajcaryi o uczestnictwo w zamyśle obalenia Rządu Francuzkiego i przerwania spokoyności we Francyi. W tém to domagał się od Rządu Szwajcar- skiego, aby pewne osoby z territorium swego oddalił. Nie można przypuścić, aby Rząd Francuzki w tym przy- padku działał lekkomyślnie, lub bez dostatecznych powodów, mnieja więc, iż domaganie się jego na do- brych było oparte zasadach. Co do polityki Rządu An- gielskiego, wiem dobrze, jak ważnem jest utrzymanie niepodległości Szwajcaryi, każda przeto rada, którą- bym mógł Szwajcaryi udzielić, byłaby daną, jako od Mocarstwa przyjacielskiego, zawsze jednakże ze wzglę- dem na to, iż dla Anglii jest nader ważnem utrzyma- nie niepodległości Związku Szwajcarskiego.“

Dnia 15.

Słychać, że Król odroczy sam osobiście posiedze- nia Parlamentu, co, podług dziennika *Globe*, w przy- szły piątek lub sobotę nastąpi.

— *Courrier* утверждаетъ, что Франція отправитъ отъ 25 до 30 т. вь подкрѣпленіе Генералу *Bernelle*, и этотъ корпусъ вскорѣ пройдетъ Пиринеи, если невоспослѣдуетъ какая либо переменна въ настоящихъ отношеніяхъ. Слышно, что Генераль *Бюжо* приметъ команду. Говорятъ также, что Франція отправитъ военный флотъ къ берегамъ Каталоніи.

— Журналь *Globe*, который, какъ извѣстно, есть органъ Лорда *Пальмерстона*, довольно ясно выражается противу Испанской конституціи 1812 года, по той причинѣ, что по силѣ оной Кортесы состоятъ только изъ одной Палаты.

— На сегодняшней биржѣ говорили, что 6-го ч. Генераль *Виллареаль* далъ сраженіе близъ Витторіи Бригадиру *Гисерв*; *Кордова* 4-го ч. с. м. отправился въ Аквиларъ дель Кандо, чтобы воспрепятствовать возвратиться въ Вискаю Генералу *Гомесу*, который безпрепятственно прошелъ всю Леонскую провинцію и вездѣ бралъ налоги. (G.C.)

— Утверждаютъ, что Графъ *Поццо-ди-Борго* еще до Рождества Христова возвратится въ здѣшнюю столицу и опять приметъ званіе Императорско-Россійскаго Посланника, и тогда Баронъ *Мальтицъ*, исправляющій здѣсь Императорско-Россійскія дѣла, или возвратится къ прежнему своему посту въ Берлинъ, или получитъ высшую дипломатическую степень. Баронъ на этой недѣль предприметъ путешествіе по Англіи.

— Обѣ Палаты Парламента собрались на прошедшей недѣль для окончанія дѣлъ, по поводу приближающагося закрытія засѣданій. Прочитанъ проектъ о билѣ касательно освобожденія Евреевъ, и этотъ билъ сегодня вечеромъ будетъ прочитанъ въ третій разъ.

— Въ Портѣ Ковъ ожидаютъ эскадры, которая (по *Hampshire Telegraph*) отплыла въ Мальту. Она состоитъ изъ кораблей *Венгардъ* о 90 пушкахъ, *Asia* 84, *Руссель*, *Геркулесъ* и *Корнваллисъ* каждый о 80 пушкахъ, *Беллерофонъ* и *Минденъ* о 74 пушкахъ, также 5 фрегатъ и 2 шлюпы. Вероятно 120 пушечный корабль *Ролъ-Аделаида*, поплыветъ вмѣстѣ съ помянутымъ флотомъ. Корабль *Венгардъ* построенный подъ присмотромъ Капитана *Симонъ*, есть наибольшій, изъ всѣхъ двуналубныхъ кораблей.

— Пишутъ изъ Лиссабона, что Португальское Правительство скоро можетъ быть въ необходимости, требовать отъ Англіи вспомогательнаго войска. (D.P.)

ГЕРМАНІЯ.

Гамбургъ, 16-го Августа.

Посредствомъ парохода мы получили здѣсь газеты и письма изъ Парижа отъ 12-го ч. Въ одномъ изъ сихъ писемъ находится прибавленіе, по коему въ Парижъ будто получено извѣстіе, что 5-го Августа Национальная Мадритская гвардія, соединилась съ тамошнимъ гарнизономъ. (Это извѣстіе кажется ложно, ибо послѣдній донесенія отъ 6-го ч., ничего неупоминаютъ о столь важномъ происшествіи.)

Ганноверъ, 10-го Августа.

Наше Правительство начинаетъ соглашаться приступить къ Таможенному Прусскому союзу. Говорятъ, что Правительство Курфирста *Гессенскаго* будетъ имѣть посредничество въ этомъ дѣлѣ. (G.C.)

БЕЛГІЯ.

Брюссель, 14-го Июля.

Наши войска, которыя должны оставить уже лагерь при *Беверлоо*, еще на нѣсколько времени тамъ останутся, ибо ожидаютъ сюда Короля Неаполитанскаго, Принца *Салерискаго* и Герцога *Орлеанскаго*, и потомъ будутъ нѣкоторыя военныя празднества. (A.P.S.Z.)

ИСПАНІЯ.

Мадридъ, 7-го Августа.

Распоряженія Правительства для сохраненія порядка и спокойствія, строго соблюдаются. Черезъ двое сутокъ все оружіе національной гвардіи будетъ во власти Правительства. Преобразование упомянутой милиціи, которой составъ столь былъ разнороденъ, вскорѣ послѣдуетъ съ пользою для Правительства, а въ ряды національной гвардіи будутъ принимаемы тѣ, которыхъ личная польза требуетъ удержать порядокъ и обезпеченіе собственности. Спротивленіе въ здѣшней столицѣ невѣроятно. Прибывшіе отряды войскъ подкрѣпляютъ надежды не только начальству но и враговъ анархіи. Президентъ Совѣта, неопасаясь новыхъ безпорядковъ въ столицѣ, выѣхалъ въ Лагранью.

— Обезпечивъ столицу отъ новыхъ возмущеній,

— *Courrier* запевнѣя, że Francya pośle 25 do 30 tysięcy na wzmocnienie jenerała *Bernelle*, który-to korpus przejdzie nie zadługo Pireneje, jeżeli zmiana jaka w terażniejszych nie zajdzie stosunkach. Jenerał *Bugeaud* ma objąć dowództwo. Mówią także, że Francya pośle flotę wojenną ku brzegom Katalonii.

— Dziennik *Globe*, który, jak wiadomo, jest organem Lorda *Palmerstona*, wyraża się dosyć wyraźnie przeciwko Hiszpańskiej ustawie 1812 roku, z przyczyny, że podług niej, Kortezy z jednej tylko składają się izby.

— Na dzisiejszej giełdzie mówiono, że dnia 6 stoczył Jenerał *Villareal* bitwę niedaleko *Wittoryi* z brygadyrem *Rivera*; *Cordova* udał się dnia 4. b. m. do *Aquilar del Camdo*, żeby nie dopuścić powrotu do *Biskai* Jenerałowi *Gomez*, który bez przeszkody przebył całą prowincją *Leonu* i wszędzie wybierał kontrybucye. (G.C.)

— Twierdzą za rzecz pewną, iż Hrabia *Pozzo di Borgo* jeszcze przed Bożem Narodzeniem wróci do tutejszej stolicy, i obejmie znowu urząd CESARSKO-ROSSYJSKIEGO Ambassadorsa, a w tym razie Baron *Maltitz*, który teraz sprawuje tu interessa CESARSKO-ROSSYJSKIE, albo wróci w dawniejszym swoim charakterze do *Berlina*, albo otrzyma wyższy dyplomatyczny urząd. Wspomniany Baron przedsięweźmie w tym tygodniu podróż wgląd Anglii.

— Obiedwie Izby Parlamentu zgromadziły się nawet w przeszłą niedzielę, celem załatwienia interessow, z powodu zbliżającego się zamknięcia posiedzenia. Zdano sprawę o bilu względem usamowolnienia Izraelitów, i bil ten ma być dziś wieczorem trzeci raz przeczytany.

— W porcie *Cove* spodziewają się przybycia eskadry, która (jak *Hampshire-Telegraph* donosi) wypłynęła była do *Malty*. Składa się ona z okrętów: *Vanguard* o 90 działach, *Asia* o 84, *Russell*, *Herkules* i *Cornwallis*, każdy o 80 działach, *Bellerophon* i *Minden*, każdy o 74 działach, tudzież 5 fregat i 2 szalup. Jest podobieństwem do prawdy, iż okręt 120 działowy *Royal Adelaide* towarzyszyć będzie rzeczoney flocie. Okręt *Vanguard*, zbudowany pod kierunkiem Kapitana *Symons*, jest największym ze wszystkich dwumestowych.

— Piszą z *Lisbony*, iż Rząd Portugalski może wkrótce znajdować się w potrzebie żądania woyska posiłkowego od *Anglii*. (D.P.)

НИЕМЦУ.

Hamburg, dnia 16 Sierpnia.

Przez statek parowy odebraliśmy tu gazety i listy z *Paryża* daty 12. W jednym z tych listów jest przypisek, podług którego miano otrzymać w *Paryżu* wiadomość, że dnia 5 Sierpnia, połączyło się z gwardją narodową *Madrytu* woysko tamtejszey załogi. (Doniesienie to zdaje się być mylném, bo ostatnia data z *Madrytu* jest 6 Sierpnia, bez wspomnienia o tak ważnym wypadku).

Hannower, 10 Sierpnia.

Rząd nasz skłaniać się zaczyna, w przystąpieniu do celowego związku *Pruskiego*. Mówią, że rząd *Elekтора Heskiego* będzie pośrednikiem w tej mierze. (G.C.)

БЕЛГІА.

Bruxella, 14-го Sierpnia.

Woyska nasze, które już powinny wyjść z obozu pod *Beverloo*, jeszcze tam pozostaną na czas niejaki, gdyż oczekują tu Króla *Neapolitańskiego*, Xięcia *Salerno* i Xięcia *Orleans*, a potem odbędą się niektóre obchody wojskowe. (A.P.S.Z.)

НИСПАНІА.

Madryt, dnia 7-го Sierpnia.

Środki, które Rząd postanowił dla utrzymania spokoyności i porządku, są ściśle wykonywane. Za 48 godzin wszelka broń gwardyi narodowej będzie w mocy Rządu. Reorganizacya rzeczoney milicyi, której skład był zbyt pomieszany, aby prawdziwy pożytek przynosił Rządowi, wkrótce nastąpi, a do szeregów gwardyi narodowej przyjęci będą tacy, których osobisty interes wymaga przykładać się do utrzymania porządku i zabezpieczenia własności. Opór w stolicy tutejszey jest niepodobnym. Przybyłe oddziały woyska pokrzepiają nadzieje nie tylko władz, ale oraz nieprzyjaciół anarchii. Prezes Rady, nie ohawiając się nowych zaburzeń w stolicy, wyjechał do *La Granja*.

— Po zabezpieczeniu stolicy od ponowienia niespokoy-

Министры крайне затрудняются недостаткомъ денегъ. По договору заключенному съ *Гавирією*, уплата Правительству можетъ быть отложена, если финансовыя дѣла будутъ въ худомъ состояніи. Еслибъ Правительство по силѣ сей статьи, не получило денежныхъ подкрѣпленій, какія оно пріобрѣло для сего помянутымъ договоромъ, тогда положеніе его было бы весьма затруднительное. (G. C.)

Е Г И П Е Т Ъ.

Александрія, 17-го Іюня.

Многочисленныя злоупотребленія, коихъ невозможно избѣгнуть въ нововозрастающемъ Государствѣ, устранены. Паша возвратяся сюда изъ Каира, посѣтилъ всѣ мануфактурныя завѣденія, вознаградилъ трудолюбивыхъ, наказалъ праздношатающихся и много сдѣлалъ полезныхъ учрежденій. Вообще Египетъ вновь принимаетъ цвѣтущее состояніе. Образование морскихъ и сухопутныхъ силъ производится поспѣшно. Шесть новыхъ кораблей уже на верфяхъ и вскорѣ будутъ спущены на море.

— Порта на сихъ дняхъ отъ Азіатской арміи, получила весьма удовлетворительныя извѣстія. Главнокомандующій сею Армією *Решидъ-Мегмедъ-Паша* завладѣлъ городомъ *Джевираю*, послѣ сильнаго сопротивленія продолжавшагося 45 дней. *Джезира*, укрѣпленный городъ на рѣкѣ *Тигрѣ*, нѣсколько миль пути отъ *Дярбекира*. Это было одно сборное пристанище *Курдовъ*, которыхъ число во время осады доходило, какъ утверждаютъ, до 12,000 чел. Потеря *Турковъ* не превышаетъ отъ 400 до 500 чел. (G. C.)

РАЗНЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Пишутъ изъ Кантона (въ Китаѣ) отъ 21-го Февраля: „Ночью съ 7 на 8 ч. с. м. былъ здѣсь снѣгъ; этого явленія непомнятъ здѣсь и старики. Китайцы чрезвычайно изумились видя по утру совершенно побѣлѣвшую землю. Съ начала почли они это за хлопчатую бумагу, потомъ за сахаръ, но такъ какъ вкусъ былъ совершенно иной, то хотѣли часть онаго сохранить на память въ ящикахъ; но обманулись, когда тотчасъ увидѣли въ нихъ воду. — 17-го ч. Февраля торжественно праздновали здѣсь начало новаго года, по Китайскому исчисленію.

— Одинъ журналъ напечаталъ Статистику Евреевъ во Франціи, изъ коей видно, что между ними есть 1 Генералъ-Поручикъ, 30 офицеровъ разныхъ степеней, 18 Совѣтниковъ, 27 лѣкарей, 3 литератора, 3 нотаріуса, 12 начальниковъ разныхъ важныхъ предпріятій, 2 банкира въ званіи бароновъ, 1 депутатъ и 1 членъ института, — самое важнѣйшее достоинство, котораго донынѣ не получилъ ни одинъ изъ Французскихъ Евреевъ.

— Говорятъ, что минеральныя воды въ *Рекоартѣ* (мѣстечкѣ въ Ломбардіи въ провинціи *Вицензы*), служатъ вѣрнымъ средствомъ къ излеченію каменной болѣзни. Одинъ 70-лѣтній Тирольскій житель, долго страдавшій сею болѣзнію, отъ продолжительнаго употребленія этой воды совершенно излѣчился. Эта вода имѣетъ свойство распускать камень въ пузырь. Профессоръ *Брера* написалъ разсужденіе о семъ важномъ медицинскомъ открытіи. (G. C.)

— Говорятъ, что мода не приноситъ никакой пользы молодымъ дѣвицамъ. Не правда! — Недавно одна Антверпская дѣвица бросилась съ корабля въ море (конечно отъ измѣны ея обожателя), но не утонула, благодаря своимъ чудовищнымъ рукавамъ и широкой юпкѣ. Вѣтеръ надулъ этотъ костюмъ, какъ воздушный шаръ и отчаянная любовница, спустившись на воду на крыльяхъ зефира, была немедленно спасена подоспѣвшимъ на помощь переводчикомъ.

— Въ Парижѣ одинъ матросъ учитъ плавать по особой методѣ, а именно: его ученики сперва плаваютъ не въ водѣ, а въ чистомъ воздухѣ. Профессоръ заставляетъ своихъ воспитанниковъ, повѣшенныхъ на ремняхъ въ горизонтальномъ положеніи, дѣлать предписанныя движенія ногами и руками. — Привыкнувъ къ правильнымъ движеніямъ, въ всячемъ положеніи, они переходятъ на воду, которой уже они тогда не боятся; ибо увѣрены въ своихъ силахъ и навыкъ въ правильныхъ тѣлодвиженіяхъ требуемыхъ для искусства плаванія. (С. II.)

Съ 1-го числа прошлаго мѣсяца Іюля, началась подписка на 2-ю половину текущаго года. Цѣна съ пересылкою по почтѣ 5 руб. 50 коп. сер., безъ почты 4 р. 50 к. сер. Для жителей города *Вильны* принимается подписка и на четверть года, цѣна 2 р. 25 коп. сер.

нощи, brak pieniędzy czyni największy kłopot ministrom. Artykuł układu zawartego z *Gaviria* stanowi, iż zaliczenia Rządowi mają być wstrzymane, skoro interessa skarbowe kraju pogorszą się. Jeśliby Rząd w skutku tego artykułu został pozbawiony zasiłków, jakie on sobie obmyślił wzmiankowanym układem, w tym razie położenie jego byłoby nader przykrém. (D. P.)

Е Г И Р Т.

Александрія, 17 Сzerwca.

Лiczne nadużycia, których niepodobna w nowotworzącém się państwie uniknąć, zostały uchylone. Basza, wróciwszy tutaj z *Kairu*, zwiedził wszystkie rękodzielnie, wynagrodził pracowitych, ukarał próżniaków, i zaprowadził wiele nowych użytecznych urządzeń. W ogólności, Egipt nanowo kwitnąć zaczyna. Organizacya sił morskich i lądowych śpiesznym postępuje krokiem. Sześć nowych okrętów jest na warsztacie, i wkrótce będą spuszczone na morze.

— Porta w tych dniach otrzymała od azyatyckiej armii wielce pomysłne wiadomości. Główno-Dowodzący tą armią *Reszyd Mehmed Basza* opanował miasto *Dżezirę*, po uporczywey obronie, która trwała dni 45. *Dżezira* jest miasto warowne, nad rzeką *Tygre*m, leżące okilka dni drogi od *Diarbekiru*. Było to jednim z głównych zbornych stanowisk *Kurdów*, których liczba, podczas oblężenia, wynosiła, jak twierdzą, do 12,000. Strata *Turków* nie przechodzi od 400 do 500 ludzi. (G. C.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Z Kantonu (w Chinach) 21 Lutego. — W nocy z dnia 7 b. m. na 8, wypadł tu śnieg. Jest to zdarzenie, którego najstarsi mieszkańcy nie przypominają. Chińczycy zdziwili się nadzwyczajnie, widząc rano ziemię zupełnie białą. Z początku wzięli śnieg za bawełnę, potem za cukier, ale że smak był inny, chcieli zatem przechować w pudełkach część jego jaką na pamiątkę; ale zawiedli się widząc niebawmie swe pudełko napelnione wodą. — D. 17 Lutego obchodzone tu uroczyste rozpoczęcie Nowego-Roku, podług rachuby Chińskiej.

— W jednym z dzienników znajduje się umieszczona statystyka *Izraelitów* we *Fran yi*, okazująca, że między temi jest jeden generał-porucznik, 30 oficerów różnych stopni, 18 radców, 27 lekarzy, 3 literatów, 3 notaryuszów, 12 zostających na czelę znakomitych przedsiębiorstw, 2 bankierów będących baronami, 1 deputowany i nakoniec 1 członek instytutu, zaszczyt najwyższy, jakiego dotąd żaden z *Izraelitów* francuzkich nie otrzymał.

— Zapewniają, że wody mineralne w bliskości *Recoara* pod *Vicencyą*, są niezawodnym lekarstwem na kamień. Pewien 70-letni *Tyrolczyk*, który długo cierpiał na tę słabość, pijąc rzeczoną wodę przez czas niejaki, został zupełnie wyleczony. Własnością tej wody jest, że rozpuszcza kamień w pęcherzu. Doktor *Bréra* ogłosił rozprawę o tej wodzie, jako ważnej lekarskiej pomocy. (G. C.)

— Mówią, iż moda nie przynosi żadney korzyści młodym pannom. Nie правда! — Nie dawno pewna *Antwerpka* rzuciła się z okrętu do morza, (zapewna z przyczyny zdrady jej kochanka), lecz nie utonęła, dziękując swoim cudownym rękawom i szerokiey spodnicy; ubior ten od wiatru został nadęty, jak balon, a zrozpaczona kochanka, spuściwszy się na wodę, na skrzydłach zeфіru, była natychmiast uratowaną przez przybyłego na ratunek przewoźnika.

— W *Paryżu* pewny maytek uczy pływać podług osobliwszey metody, a mianowicie: jego uczniowie najprzód pływają, nie na wodzie, lecz w czystém powietrzu. Professor każe swoim uczniom, zawieszonym na rzeźbiennych pasach, w położeniu poziomem, wyrabiać przepisane ruchy nogami i rękoma. — Nawykłszy do regularnych ruchów w położeniu wiszącém, przechodzą potem na wodę, której się już w ten czas nie lękają; gdyż są zapewnieni o swych siłach i nawyknienu do regularnych ruchów ciała, do zręcznego pływania potrzebnych. (P. P.)

Od dnia pierwszego przeszłego miesiąca *Lipca*, zaczęła się prenumerata na 2-gie półrocze bieżącego roku. Cena zwyczajna z pocztą 5 rub. 50 kop., bez poczty 4 rub. 50 kop. srebrem. Na miejscu w *Wilnie* można prenumerować i kwartałowie, cena 2 rub. 25 kop. srebrem.